

ECN 122: Øvingsoppgavesett 6

Arbeidsmarkeder, pris- og lønnskurver, Phillipskurver og NAIRU

Oppgave 6.1: Kortere spørsmål

- (a) I ECN 120 analyserte vi arbeidsmarkedet med et tradisjonelt markedskryss. Hva er arbeidsløysa i et fritt arbeidsmarked der lønninger og sysselsetting er bestemt i modellen.
- (b) I et arbeidsmarked i likevekt er reallønna w et anna mål for?
- (c) Pris- og lønnskurverammeverket opererer med en markedsmaktsparameter m . Hva skjer når markedsmakta auker?
- (d) NAIRU-arbeidsløysa u_N er:
- (e) Likevektsarbeidsløysa i pris- og lønnskurverammeverket er:
- (f) Formelen for lønnskurva, $w = f \frac{A^e P^e}{u P}$, understreker betydninga av at aktørene i lønnsforhandlingene har gode anslag for de framtidige prisene i varemarkedene. Hvordan?
- (g) Hvorfor er det lite sannsynlig at partene i arbeidslivet ikke har rimelig forventningsrette (rasjonelle forventninger) om framtidige priser og produktivitet.
- (h) Frontfagsmodellen innebærer at:

Oppgave 6.2: Lønns- og priskurver

- (a) Skriv formelen for likevekt i «arbeidsmarkedet» der du kopler lønns- og priskruvene, og forklar elementene i formelen.
- (b) Forklar hvorfor det er viktig med korrekte forventninger om framtidig arbeidsproduktivitet og priser i varemarkedet? Drøft begge mulighetene, dvs. for høge og for låge forventninger.
- (c) Tegn et standard diagram med lønns- og priskurve. Merk aksene?
- (d) Vis hvordan auka lønnspress, alt anna likt, slår ut.
- (e) Vis hvordan redusert konkurranse i produktmarkedet slår ut.
- (f) Hva blir effekten av at reallønna auker på arbeidsløysa. Forklar svaret ditt.

Oppgave 6.3: Bindeleddet mellom arbeidsmarkedet og lønns- og priskurver

- (a) Tegn en figur som beskriver et vanlig arbeidsmarked. Sett namn på kurvene og aksene, og marker markedslikevekta.
- (b) Sett inn ei tarifflønn som er høgere enn likevektslønna i (a), og marker antallet sysselsatte og antallet som søker arbeid.
- (c) Gjengi situasjonen du tegna i (b) ved hjelp lønns- og priskurver. Kort forklar koplingene mellom de to framstillingsmåtene.